

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE MEMBRIS ECCLE-||SIAE MILITANTIS,|| TRIBVS LIBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XIV. Explicatur nomen & definitio voti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53880](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-53880)

uemus, neque aliud à nobis requirit, etiam si possimus plura
præstatere.

Ad illud de talentis dico, seruum illum fuisse damnatum,
quia habuerat præceptum negocandi: quomodo nunc qui
habet talentum concionandi, & simul habet præceptum,
quia est Episcopus, punietur, si non concionetur; at qui ha-
bet idem talentum, sed non habet præceptum, non punie-
tur, ut patet de S. Antonio, &c.

C A P V T XIV.

Explicatur nomen, & definitio voti.

SEQVITVR Disputatio tertia, quæ est de votis
monasticis, cuius disputationis sex erunt partes.
Primum enim, exponemus breuiter nomen &
definitionem voti. Deinde, explicabimus sente-
tiam aduersariorum. Tertiò, probabimus omne quod sit ex
voto, esse cultum Dei. Quartò, vota non esse propria Iudeo-
rum, sed etiam à Christianis rectè fieri ostendemus. Quintò,
de rebus præceptis, qualis est promissio facta in Baptismo,
non solere propriè fieri vota. Sextò, de rebus non præceptis,
ac nominatim de continentia, paupertate, & obedientia, vota
rectè fieri demonstrabimus.

Quod ad PRIMVM, nomen voti apud Latinos ambi-
guum est; significat enim promissionem, & orationem, ac
desiderium; dicimus enim, suscepit votum continentia, id est,
promisi Deo continentiam; item, pro voto mihi cōtinentia
succedit, id est, ut desiderabam; & vota pro continentia Deo
fudi, id est, precatus sum à Deo continentiam. Apud Græcos
non est idem nomen pro voto, & oratione, tamen sunt duo
affinia nomina; nam ἐνθή significat votum, ὁράσειν orationem: apud Hebreos voti & orationis nomina nullam ha-
bent affinitatem; votum enim dicitur θέλησις, oratio θεωρία.
cuius rei ea est ratio, quod apud Græcos & Latinos, cum hęc
nomina inuenta sunt, non erat illa vera pietas, & ideo nihil
homines Deo, vel Diis volebāt, nisi ad id, quod desiderabāt
imperandū, & propterea semper votis annexebant preces,
juxta illud Virgilij Æneid. 6. Cessas in vota precesq;.

RRr 3

Hinc

Hinc igitur Græci, ut obseruauit Gregorius Nyssenus
rat. 2. in orationem Dominicam, vocauerunt orationem
~~πρετερήν~~, quia post votum siebat, quod vocabant ~~τοῦ~~
Latini autem (ut diximus) eodem nomine promissio
Deo factam, & preces ad Deum appellabant. At Hebrei,
quia Deum piè colebant, & absoluta etiam vota facere co-
sueuerant sine ylla relatione ad preces, ut nos quoque Chi-
stiani facimus, propterea propriis & diuersis nominibus
duo nominabant.

Potest autem definiri votum: Religiosa promissio alia
ius excellentioris boni, Deo facta, libera voluntate. PROMI-
SSIO dicitur, quasi contractus quidam inter Deum & homi-
num. Nec enim sufficit ad votum, proposuisse ac statim
aliquid facere, nisi etiam promittatur; votum enim indu-
dit obligationem vnius ad alterum; non enim obligatio
rum solum ratione veritatis, id est, quia tenetur, qui votum
verum facere, quod dixit; sed etiam ratione fidelitatis, qui
tenetur, alteri fidem datam seruare; hæc autem obligatio
non potest nasci ex proposito solo, quod quis apud se con-
cipit, sed necessariò promissionem requirit. RELIGIOSA
dicitur, ut significetur, cuius virtutis actus sit votum, nimirum religionis.

Est autem obseruandum, in voto semper esse duas actiones; alteram materialem, alteram formalem. Materialis est
de qua fit votum, ut ieiunare, sacrificare, &c. Formalis est
ipsa promissio ieiunandi, vel sacrificandi, & promissionis ul-
timate impletio; quare formalis actio semper est actus religionis.
Materialis autem interdum est religionis, ut si quis voulat
quotidie sacra facere; interdū alterius virtutis, ut si quis vo-
uat sexta feria semper ieiunare. EXCELLENTIORIS boni
dicitur, ut determinetur materia voti; nec enim vouchi po-
test, nisi id, quod melius sit facere, quam omittere.

Ex quo perspicuum est, quinq; rerū genera excludi: materialia voti. PRIMO, peccata, ut cùm Iudæi vouerunt se occi-
suros Paulum, Act. 23. nam vouere peccata, non est Deo mu-
nus promittere, sed minari. SECUNDO, opera indifference,
ut non ire ad forum; non enim potest Deo placere, quod est
vanum & inutile: Displacet enim ei flulta promissa, Eccles. 5.
TERTIO, opera impossibilia, ut si quis voulat se profectu-

rum in Hierusalem sine naui. **Q**UARTO, opera necessaria, ut si quis voleat se moriturum quando placuerit Deo. **Q**VINTO, opera bona, quae tamen maiora bona impediunt, ut si quis voleat se ducaturum uxorem. Quanquam hoc ipsum certe tempore, ac certae personae potest esse melius facere, quam omittere: proinde tum erit legitima voti materia, et si absolutè contra iudicandum sit.

DEO FACTA dicitur, ut intelligamus, vota differre à instrumentis, licet utraq; sint actus religionis, & in materia fere conueniant; vota enim sunt Deo, iuramenta hominibus per Deum; non autem hinc excluduntur vota, quae sunt Sanctis; nam vel ea sunt vota materialiter, non formaliter, ut quidā docent, qui existimāt, in votis Sanctorum duas esse promissiones; unam Sanctis, quibus aliquid promittitur; alteram Deo, cui promittitur ad impletio promissionis factę Sanctis, & hanc solam proprię votum esse dicūt: vel (quod verius puto) vota sunt verē Sanctis, sed ut sancti sunt, id est, ut excellētissimo modo participant Dei naturam & gloriam. de qua re disputauimus in lib. 3. de Ecclesia triumphante, cap. 10.

Addimus vltimō, LIBERA VOLUNTATE, ut distinguatetur votum à lege communī; votum enim est lex quædam priuata, & obligat more legis; sed lex communis obligat etiam nolētem, & inuitum; votum autem est lex, quam nosipſi nobis ferimus, & proinde non obligat, nisi cum, qui spontē votum fecerit; & hinc non habent rata vota facta ante usum rationis, nec ea, quae propter ignorantiam, aut metum censentur inuoluntaria.

CAPUT XV.

Explicatur status questionis.

AM VERO, ut breuiter explicemus, quibus in rebus ab aduersariis dissentiamus; Lutheri & Calvini sententia eadem esse videtur; uterque enim tria quædam de votis docet. PRIMVM, vota ad colendum Deum non posse fieri, nisi de rebus præceptis, proinde unum esse commune votum fidelium, promissionem illam, quam facimus in Baptismo.